

สารบัญ

หน้า	
บทที่	
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	IV
กิตติกรรมประกาศ	VII
สารบัญ	VIII
สารบัญตาราง	XIV
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
1.3 สมมติฐานของการศึกษา	5
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	6
1.5 วิธีการดำเนินการศึกษา	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
2 แนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยการบริหารงานการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7
2.1 แนวคิดและที่มาเกี่ยวกับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น	7
2.1.1 หลักการกระจายอำนาจการปกครองให้อยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7
2.1.1.1 ความหมายของการกระจายอำนาจไปปกครอง	8
2.1.1.2 ลักษณะของการกระจายอำนาจไปปกครอง	8
2.1.1.3 รูปแบบของการกระจายอำนาจการปกครอง	10
2.1.1.4 ความสำคัญของการกระจายอำนาจไปปกครอง	14
2.1.1.5 รูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย	15

บทที่	หน้า
2.1.2 หลักการและแนวทางในการกระจายอำนาจทางการคลังให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	18
2.1.2.1 ความหมายของการกระจายอำนาจทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	22
2.1.2.2 หลักการและแนวทางในการกระจายอำนาจทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	24
2.1.2.3 รูปแบบของการกระจายอำนาจทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	27
2.1.2.4 ความสำคัญของการกระจายอำนาจทางการคลังและอำนาจในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	31
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	32
2.2.1 ความหมายของการคลังท้องถิ่น	34
2.2.2 การบริหารการเงินและการคลังท้องถิ่น	35
2.2.3 แนวคิดในการจัดทำงบประมาณรายได้และรายจ่ายของท้องถิ่น	37
2.2.3.1 การจัดทำงบประมาณรายได้ของท้องถิ่น	38
2.2.3.2 การจัดทำงบประมาณรายจ่ายของท้องถิ่น	39
3 การจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในต่างประเทศ	42
3.1 การจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย	
อังกฤษ	42
3.1.1 การปกครองท้องถิ่นประเทศไทยอังกฤษ	43
3.1.1.1 จังหวัด เขต และองค์การปกครองเอกภาพ	43
3.1.1.2 องค์การมหาชนครลอนดอนและจังหวัดนคร	44
3.1.2 อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทย	
อังกฤษ	45
3.1.3 รายรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยอังกฤษ	46

บทที่	หน้า
3.1.4 การควบคุมทางการคลังท้องถิ่น	47
3.1.5 การประกันคุณภาพของบริการท้องถิ่น	49
3.2 การบริหารการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเทศไทย	51
3.2.1 การปกครองท้องถิ่นผู้รัฐบาล	51
3.2.1.1 โครงสร้างของการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบทั่วไป	52
3.2.1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ	54
3.2.2 อำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	58
3.2.3 การเงินและการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	60
3.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง	67
3.3 การจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยญี่ปุ่น ..	71
3.3.1 การปกครองท้องถิ่นของประเทศไทยญี่ปุ่น	72
3.3.1.1 โครงสร้างการปกครองท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป	72
3.3.1.2 โครงสร้างการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ	73
3.3.2 โครงสร้างภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	75
3.3.3 อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย ญี่ปุ่น	78
3.3.4 การคลังท้องถิ่นในประเทศไทยญี่ปุ่น	79
3.3.4.1 รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเทศไทยญี่ปุ่น	79
3.3.4.2 รายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเทศไทยญี่ปุ่น	81
3.3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกลางและส่วนท้องถิ่น	82
4 การจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย	86
4.1 วิวัฒนาการการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	86
4.1.1 วิวัฒนาการการจัดเก็บรายได้ก่อนรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540	86

บทที่

หน้า

4.1.2 วิัฒนาการการจัดเก็บรายได้หลังรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540	89
4.1.2.1 วิัฒนาการในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542	90
4.1.2.2 วิัฒนาการในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายอื่น	92
4.2 การจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย ในปัจจุบัน	96
4.2.1 การจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550	96
4.2.2 การจัดเก็บรายได้ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542	97
4.2.2.1 รายได้ประเภทภาษีอากรและท่ามรวมเนียม	98
4.2.2.2 รายได้ประเภทอื่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	104
4.2.3 อำนาจการจัดเก็บรายได้ตามกฎหมายอื่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	115
4.2.3.1 อำนาจการจัดเก็บรายได้ตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ	117
4.2.3.2 อำนาจการจัดเก็บรายได้ตามกฎหมายเฉพาะที่ให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บรายได้	118
4.2.3.3 ความเป็นไปได้ในการจัดทำกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ	119
4.2.3.4 ความเป็นไปได้ในการจัดทำประมวลกฎหมายรายได้ท้องถิ่น	122

บทที่	หน้า
4.3 เปรียบเทียบการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบทั่วไปกับรูปแบบพิเศษในประเทศไทย	126
4.4 เปรียบเทียบการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของ ประเทศไทยและต่างประเทศ	138
4.4.1 สถานะทางกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	138
4.4.2 การจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเทศไทยและต่างประเทศ	139
5 บทวิเคราะห์ปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเทศไทย	148
5.1 ปัญหาความไม่มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	148
5.2 ปัญหาความทับซ้อนอำนาจหน้าที่ พื้นที่ และโครงสร้างในการ จัดการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	150
5.3 ปัญหาการใช้อำนาจทางกฎหมายในการจัดเก็บรายได้ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	157
5.3.1 ปัญหาความขัดแย้งกันของกฎหมายองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	157
5.3.2 ปัญหาความไม่ชัดเจนของกฎหมายองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	162
5.3.3 ปัญหาความล้าสมัยของกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	165
6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	173
6.1 บทสรุป	173
6.2 ข้อเสนอแนะ	180
6.2.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดประสิทธิภาพในการจัดเก็บ รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	181

บทที่

หน้า

6.2.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาความทับซ้อนอำนาจหน้าที่ พื้นที่และโครงสร้างในการจัดการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	185
6.2.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้อำนาจทางกฎหมายในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	186
บรรณานุกรม	193
ประวัติผู้วิจัย	203

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 รายได้จากภาษีท้องถิ่นตามที่รัฐบาลจัดเก็บให้.....	109
ตารางที่ 2 เปรียบเทียบรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 - 2550.....	111
ตารางที่ 3 เปรียบเทียบรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 - 2554.....	112
ตารางที่ 4 เปรียบเทียบพระราชบัญญัติระเบียนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 กับร่างพระราชบัญญัติระเบียนบริหารราชการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.	120
ตารางที่ 5 เปรียบเทียบการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบ ทั่วไปกับรูปแบบพิเศษในประเทศไทย.....	130
ตารางที่ 6 เปรียบเทียบการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของประเทศไทยกับต่างประเทศ.....	144